

مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی قائم (ع)

واحد آموزش به بیمار و خانواده

چگونه از کاتتر همودیالیز

مراقبت کنیم؟

ویژه بیمار و خانواده

تاریخ ویرایش: مرداد ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: مرداد ۱۴۰۶

کد بازنگری: ۰۰۱

کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در درمانگاه مرکزی بیمارستان قائم (عج) اتاق ۳ با کادری مجرب روزهای غیر تعطیل هفته از ساعت ۹ تا ۱۲ به صورت رایگان آماده پاسخگویی به سوالات شما می باشد.

مددجو و همراه گرامی

با شناسه پیگیری که در خلاصه پرونده یا برگه آزمایش است می توانید کلیه آزمایشات معوقه را از طریق آدرس زیر پیگیری کنید.

<https://labresult.mums.ac.ir/>

منبع:

1. <https://medlineplus.>

2. <https://www.clinicalkey.com>

3- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - معاونت سلامت- اداره پیوند بیماری های خاص

Dialysis

- در بیمارانی که کاتتر کشاله ران دارند، به رعایت بهداشت و استراحت در منزل اهمیت بیشتری داده شود.
- در صورت نیاز به همودیالیز دائم، اطلاعات لازم جهت گذاشتن فیستول شریانی- وریدی یا گرفت مصنوعی را از پزشک خود دریافت کنید.
- در بیمارانی که کاندید پیوند کلیه هستند بهتر است به دلیل احتمال ترومبوز وریدهای عمقی از کاتتر رانی استفاده نشود.

نکته مهم:

در صورت بروز علائمی مانند: ترشح و چرک از اطراف کاتتر، قرمزی، درد، تب و لرز، شکستگی لوله ها، درد پشت سریعاً به پزشک یا بیمارستان مراجعه کنید.

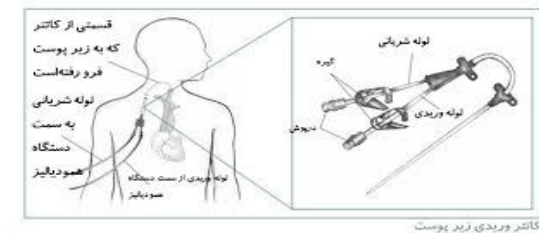

ممدجوی گرامی این برگه آموزشی، حاوی نکاتی جهت افزایش آگاهی شما در رابطه با نحوه مراقبت از کاتتر همودیالیز می‌باشد. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده، هر چه سریع‌تر سلامت خود را بازیابید.

کاتتر همودیالیز چیست؟

کاتتر یکی از راه‌های دسترسی به رگ در بیماران تحت دیالیز است و به زبان ساده یک لوله باریک و دو شاخه است که یک سر آن داخل یک رگ بزرگ قرار دارد و به وسیله بخیه در محل ثابت می‌گردد. این کاتترها در گردن یا سینه و یا کشاله ران بیمار (طبق صلاحدید پزشک معالج) تعبیه می‌گردد.

انواع کاتتر:

۱- کاتتر موقت: تا زمانی که یک روش دائمی مانند فیستول، گرافت یا کاتتر دیالیز صفاقی جهت بیمار تعبیه و آماده استفاده گردد، کاتتر موقت در محل باقی می‌ماند. هم چنین زمانی که بیمار نیاز به دیالیز اورژانسی داشته

باشد نیز از این کاتتر استفاده می‌شود. کاتتر موقت تا ۶ هفته قابل استفاده است اما معمولاً عمر مفید کاتتر گردن ۲ تا ۳ هفته است.

۲- کاتتر دائم: در بعضی بیماران که نمی‌شود برای آنان فیستول یا گرافت تعبیه شود و نیاز به کاتتر به مدت طولانی دارند، از کاتتر دائم استفاده می‌شود. معمولاً کاتترهای دائمی در صورت مراقبت صحیح ۱ تا ۲ سال کار می‌کنند و از جنس سیلیکون می‌باشند.

معایب استفاده از کاتتر:

- دیالیز از طریق کاتتر مانند فیستول موثر نیست.
- احتمال عفونت و افزایش مشکلات التهابی در این روش بیشتر است.

- محل خروج کاتتر هرگز نباید در آب قرار گیرد. دوش گرفتن بهتر است قبل از آمدن به بخش دیالیز انجام شود چون بلافاصله پس از آن پانسمان تعویض خواهد شد.
- به تمیزی و بهداشت محل ورود کاتتر به پوست دقت کنید و پانسمان محل کاتتر را تمیز نگه دارید.
- موهای اطراف کاتتر را کوتاه نگه دارید.

- کاتتر را هرگز به جلو و عقب حرکت ندهید و از خم کردن و خواباندن شاخه‌های کاتتر اجتناب کنید.
- از باز کردن در پوش‌ها و کلامپ‌های کاتتر جدا خودداری فرمایید.
- پس از هر بار دوش گرفتن از گاز استریل در هر دو طرف کاتتر استفاده کنید.
- از شنا کردن و قرار گرفتن طولانی مدت در آب خودداری کنید.
- محل ورود کاتتر باید توسط گاز استریل خشک روزانه پانسمان شود.
- در تمام مراحل کار با کاتترها لازم است که بیمار و پرستار هر دو ماسک داشته باشند و پوشیدن دستکش بعد از شستن دست‌ها توسط پرستار الزامی است.
- در صورت جا به جایی و یا باز شدن بخیه‌ها سریعاً به پزشک مراجعه نمایید.
- در صورت خروج اتفاقی کاتتر در منزل در اثر باز شدن بخیه‌ها، بلافاصله محل را به وسیله گاز استریل فشار دهید و به بیمارستان مراجعه کنید.
- از کاتتر جهت گرفتن نمونه خون و تزریق دارو نباید استفاده شود.
- هرگز در اطراف کاتتر از وسایل تیز مانند قیچی استفاده نکنید.